בְּרֵאשִׁית

א 1 אין אָנהייב האָט גאָט באַשאַפן דעם הימל און די ערד.
2 און די ערד איז געווען וויסט און ליידיק, און פינצטערניש
איז געווען אויפן געזיכט פון תהום, און דער גייסט פון גאָט האָט
געשוועבט אויפן געזיכט פון די וואַסערן.
3 האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן ליכט. און עס איז געוואָרן
ליכט. 4 און גאָט האָט געזען דאָס ליכט אַז עס איז גוט; און
גאָט האָט פאַנאַנדערגעשיידט צווישן דעם ליכט און צווישן
דער פינצטערניש. 5 און גאָט האָט גערופן דאָס ליכט טאָג,
און די פינצטערניש האָט ער גערופן נאַכט. און עס איז געווען
אָוונט, און עס איז געווען פרימאָרגן, איין טאָג.
6 האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן אַן אויסשפּרייט אין מיטן פון
די וואַסערן, און ער זאָל פאַנאַנדערשיידן צווישן וואַסערן און
וואַסערן. 7 און גאָט האָט געמאַכט דעם אויסשפּרייט, און האָט
פאַנאַנדערגעשיידט צווישן די וואַסערן וואָס אונטער דעם אויס־
שפּרייט און צווישן די וואַסערן וואָס איבער דעם אויסשפּרייט.
און עס איז אַזוי געשען. 8 און גאָט האָט גערופן דעם אויס־
שפּרייט הימל. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען
פרימאָרגן, אַ צווייטן טאָג.
9 האָט גאָט געזאָגט: זאָלן זיך אײַנזאַמלען די וואַסערן פון
אונטערן הימל אין איין אָרט, און זאָל זיך באַווייזן די יבשה.
און עס איז אַזוי געשען. 10 און גאָט האָט גערופן די יבשה ערד,
און די אײַנזאַמלונג פון די וואַסערן האָט ער גערופן ימען. און
גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.

[11] האָט גאָט געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסגראָזן גראָז,
קרײַטאַכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען, פּרוכטבוימער וואָס טראָגן
פּרוכט אויף דער ערד לויט זייערע מינים, וואָס זייער זאָמען
איז אין זיי. און עס איז אַזוי געשען. [12] און די ערד האָט אַרויס־
געבראַכט גראָז, קרײַטאַכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען לויט זײַנע
מינים, און ביימער וואָס טראָגן פּרוכט, וואָס זייער זאָמען איז
אין זיי, לויט זייערע מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז
גוט. [13] און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן,
א דריטן טאָג.
[14] האָט גאָט געזאָגט: זאָלן ווערן ליכטער אין דעם אויס־
שפּרייט פֿון הימל, פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם טאָג און צווישן
דער נאַכט, און זיי זאָלן זײַן פֿאַר צייכנס און פֿאַר צײַטן, און
פֿאַר טעג און יאָרן. [15] און זיי זאָלן זײַן פֿאַר ליכטער אין דעם
אויסשפּרייט פֿון הימל, צו לײַכטן אויף דער ערד. און עס איז
אַזוי געשען. [16] און גאָט האָט געמאַכט די צוויי גרויסע ליכטער:
דאָס גרעסערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון טאָג, און
דאָס קלענערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון דער נאַכט;
און די שטערן. [17] און גאָט האָט זיי אַרײַנגעזעצט אין דעם
אויסשפּרייט פֿון הימל, צו לײַכטן אויף דער ערד, [18] און צו
געוועלטיקן איבער דעם טאָג און איבער דער נאַכט, און
פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם ליכט און צווישן דער
פֿינצטערניש. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט. [19] און עס
איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, א פֿירטן טאָג.
[20] האָט גאָט געזאָגט: זאָל דאָס וואַסער ווימלען אַ
ווימלעניש פֿון לעבעדיקע באַשעפֿענישן, און פֿויגלען זאָלן פֿליען
אויף דער ערד, איבערן פּרייען אויסשפּרייט פֿון הימל. [21] און
גאָט האָט באַשאַפֿן די גרויסע ים־חיות, און אַלע לעבעדיקע
באַשעפֿענישן וואָס קריכן, וואָס דאָס וואַסער האָט געווימלט

לויט זייערע מינים, און אַלע געפליגלטע פויגלען לויט זייערע
מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
22און גאָט האָט זיי געבענטשט, אַזוי צו זאָגן: פרוכפּערט
אַייך און מערט אַייך, און פילט אָן די וואַסערן אין די ימען, און
די פויגלען זאָלן זיך מערן אויף דער ערד. 23און עס איז געווען
אָוונט, און עס איז געווען פרימאָרגן, אַ פינפטן טאָג.
24האָט גאָט געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסברענגען לעבעדיקע
באַשעפענישן לויט זייערע מינים, בהמות און שרצים און
חיות פון דער ערד לויט זייערע מינים. און עס איז אַזוי געשען.
25און גאָט האָט געמאַכט די חיות פון דער ערד לויט זייערע
מינים; און די בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים פון
דער ערד לויט זייערע מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס
איז גוט.
26האָט גאָט געזאָגט: לאָמיר מאַכן מענטשן אין אונדזער
געשטאַלט, לויט אונדזער גלייכעניש, און זיי זאָלן געוועלטיקן
איבער די פיש פון ים, און איבער די פויגלען פון הימל, און
איבער די בהמות, און איבער דער גאַנצער ערד, און איבער
אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד. 27און גאָט האָט
באַשאַפן דעם מענטשן אין זיין געשטאַלט; אין דער געשטאַלט
פון גאָט האָט ער אים באַשאַפן; אַ זָכר און אַ נקבה האָט ער זיי
באַשאַפן.
28און גאָט האָט זיי געבענטשט, און גאָט האָט צו זיי געזאָגט:
פרוכפּערט אַייך און מערט אַייך, און פילט אָן די ערד, און
באַצווינגט זי, און געוועלטיקט איבער די פיש פון ים, און איבער
די פויגלען פון הימל, און איבער אַלעם לעבעדיקן וואָס קריכט
אויף דער ערד.
29און גאָט האָט געזאָגט: זעט, איך האָב אַייך געגעבן
יעטוועדער קרייטאַכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען, וואָס אויפן געזיכט

פון דער גאַנצער ערד, און יעטוועדער בוים וואָס אויף אים איז
דאָ בוימערפרוכט וואָס גיט אַרויס זאָמען; פאַר אײַך זאָל דאָס
זײַן צום עסן. 30און פאַר אַלע חיות פון דער ערד, און פאַר
אַלע פויגלען פון הימל, און פאַר אַלץ וואָס קריכט אויף דער
ערד, וואָס אין אים איז דאָ אַ לעבעדיקער אָטעם, איז
יעטוועדער גרין קרײַטעכץ צום עסן. און עס איז אַזוי געווען.
31און גאָט האָט געזען אַלץ וואָס ער האָט געמאַכט, ערשט
עס איז זייער גוט. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען
פרימאָרגן, דעם זעקסטן טאָג.

ב 1אַזוי זײַנען פאַרענדיקט געוואָרן דער הימל און די ערד
און זייער גאַנצער חיל. 2און גאָט האָט געענדיקט צום
זיבעטן טאָג זײַן אַרבעט וואָס ער האָט געמאַכט, און ער האָט
גערוט אויפן זיבעטן טאָג פון זײַן גאַנצער אַרבעט וואָס ער האָט
געמאַכט. 3און גאָט האָט געבענטשט דעם זיבעטן טאָג, און
האָט אים געהייליקט, וואָרום אין אים האָט ער גערוט פון זײַן
גאַנצער אַרבעט וואָס גאָט האָט באַשאַפנדיק געמאַכט.

4דאָס איז די געשיכטע פון דעם הימל און דער ערד ווען
זיי זײַנען באַשאַפן געוואָרן, אין דעם טאָג וואָס גאָט דער האַר
האָט געמאַכט ערד און הימל.

5און קיין בוימל פון פעלד איז נאָך ניט געווען אויף דער
ערד, און קיין קרײַטעכץ פון פעלד האָט נאָך ניט געשפּראָצט,
וואָרום גאָט דער האַר האָט ניט געמאַכט רעגענען אויף דער
ערד, און אַ מענטש איז ניט געווען צו באַאַרבעטן די ערד;
6נאָר אַ נעבל פלעגט [illegible]ויפגיין פון דער ערד, און פלעגט
אָנטרינקען דאָס גאַנצע געזיכט פון דער ערד. 7האָט גאָט דער
האַר געפורעמט דעם מענטשן פון שטויב פון דער ערד, און האָט
אַרײַנגעבלאָזן אין זײַנע נאָזלעכער אַן אָטעם פון לעבן, און

דער מענטש איז געוואָרן אַ לעבעדיקער נפש. [8]און גאָט דער
האַר האָט געפלאַנצט אַ גאָרטן אין עֵדֶן, אין מזרח, און האָט
דאָרטן אַרײַנגעזעצט דעם מענטשן וואָס ער האָט געפורעמט.
[9]און גאָט דער האַר האָט געמאַכט שפּראָצן פון דער ערד
אַלערלײַ בוימער גלוסטיק אָנצוקוקן און גוט צום עסן; אויך
דעם בוים פון לעבן, אין מיטן גאָרטן, און דעם בוים פון וויסן
גוטס און שלעכטס.

[10]און אַ טײַך איז אַרויסגעגאַנגען פון עֵדֶן אָנצוטרינקען דעם
גאָרטן, און פון דאָרטן האָט ער זיך צעשיידט, און איז געוואָרן
פיר טײַלן. [11]דער נאָמען פון איינעם איז פּישון; דאָס איז דער
וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד חֲוִילָה, וואָס דאָרטן איז
דאָ גאָלד; [12]און דאָס גאָלד פון יענעם לאַנד איז גוט. דאָרטן
איז דער בדוֹלַחא און דער אָניקלשטיין. [13]און דער נאָמען פון
צווייטן טײַך איז גיחון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס
גאַנצע לאַנד כּוּש. [14]און דער נאָמען פון דריטן טײַך איז חִדֶּקֶל;
דאָס איז דער וואָס גייט צו מזרח פון אַשור. און דער פערטער
טײַך, דאָס איז פְּרָת.

[15]און גאָט דער האַר האָט גענומען דעם מענטשן, און האָט
אים אַרײַנגעזעצט אין גאָרטן פון עֵדֶן, אים צו באַאַרבעטן און אים
צו היטן. [16]און גאָט דער האַר האָט אָנגעזאָגט דעם מענטשן,
אַזוי צו זאָגן: פון אַלע בוימער פון גאָרטן מעגסטו עסן; [17]אָבער
פון דעם בוים פון וויסן גוטס און שלעכטס, פון אים זאָלסטו
ניט עסן, וואָרום אין דעם טאָג וואָס דו עסט פון אים, וועסטו
זיכער שטאַרבן.

[18]און גאָט דער האַר האָט געזאָגט: עס איז ניט גוט דער
מענטש זאָל זײַן אַליין; איך וועל אים מאַכן אַ געהילף ווערדיק
פאַר אים. [19]און גאָט דער האַר האָט געפורעמט פון דער ערד
אַלערלײַ חיות פון פעלד און אַלערלײַ פויגלען פון הימל, און

א אַ מין שמעקעדיקע בוימפעך. לויט אַנדערע: אַ מין טײַערער שטיין, אָדער פּערל.

געבראַכט צו דעם מענטשן, צו זען וואָס ער וועט זיי רופן,
און וואָס נאָר דער מענטש וועט רופן איטלאַך לעבעדיקע
באַשעפעניש, דאָס זאָל זײַן איר נאָמען. [20]האָט דער מענטש
אָנגערופן נעמען פאַר אַלע בהמות, און פאַר די פויגלען פון הימל,
און פאַר אַלע חיות פון פעלד; אָבער פאַר אָדָמען האָט ער
ניט געפונען אַ געהילף וועדליק פאַר אים. [21]האָט גאָט דער
האַר געלאָזט פאַלן אַ טיפן שלאָף אויף דעם מענטשן, און ער
איז אײַנגעשלאָפן; און ער האָט אַרויסגענומען איינע פון זײַנע
ריפּן, און האָט פאַרשטאָפּט איר אָרט מיט פלייש. [22]און גאָט
דער האַר האָט געבויט פון דער ריפּ, וואָס ער האָט אַרויס-
גענומען פון דעם מענטשן, אַ פרוי, און האָט זי געבראַכט צו
דעם מענטשן. [23]האָט דער מענטש געזאָגט: דאָס מאָל איז דאָס
אַ ביין פון מײַנע ביינער, און פלייש פון מײַן פלייש; דידאָזיקע
זאָל גערופן ווערן פרוי, ווײַל פון אַ מאַן[א] איז גענומען געוואָרן
דידאָזיקע. [24]דרום פאַרלאָזט אַ מאַן זײַן פאָטער און זײַן
מוטער, און באַהעפט זיך אָן זײַן ווײַב, און זיי ווערן איין לײַב.
[25]און זיי זײַנען ביידע געווען נאַקעט, דער מענטש און זײַן
ווײַב, און זיי פלעגן זיך ניט שעמען.

ג [1]און די שלאַנג איז געווען ליסטיקער פון אַלע חיות פון
פעלד וואָס גאָט דער האַר האָט געמאַכט, און זי האָט געזאָגט
צו דער פרוי: ניט־שוין האָט גאָט געזאָגט, איר זאָלט ניט עסן
פון קיין בוים פון גאָרטן? [2]האָט די פרוי געזאָגט צו דער שלאַנג:
פון דער פרוכט פון די ביימער פון גאָרטן מעגן מיר עסן,
[3]נאָר פון דער פרוכט פון דעם בוים וואָס אין מיטן גאָרטן האָט
גאָט געזאָגט: איר זאָלט דערפון ניט עסן, און איר זאָלט זיך
דעראָן ניט אָנרירן, אַזיסט וועט איר שטאַרבן. [4]האָט די שלאַנג
געזאָגט צו דער פרוי: שטאַרבן וועט איר ניט שטאַרבן, [5]נאָר
גאָט ווייס אַז אין דעם טאָג וואָס איר עסט דערפון, וועלן זיך

[א] אִשָּׁה—אִישׁ.

עפּענען אײַערע אויגן, און איר וועט זײַן אַזוי ווי גאָט צו וויסן גוטס
און שלעכטס. 6 האָט די פרוי געזען אַז דער בוים איז גוט צום
עסן, און אַז ער איז אַ גאַרונג פאַר די אויגן, און דער בוים איז
גלוסטיק אָנצוקוקן, און זי האָט גענומען פון זײַן פרוכט, און האָט
געגעסן; און זי האָט אויך געגעבן איר מאַן מיט איר, און ער
האָט געגעסן. 7 און זייערע ביידנס אויגן האָבן זיך געעפנט, און
זיי האָבן געוווּסט אַז זיי זײַנען נאַקעט; האָבן זיי צונויפגענייט
פײַגנבלעטער, און זיך געמאַכט גאַרטלען.
8 און זיי האָבן געהערט דעם קָול פון גאָט דעם האַר, ווי
ער גייט אַרום אין גאָרטן אין דער קילקייט פון טאָג; און דער
מענטש און זײַן ווײַב האָבן זיך באַהאַלטן פאַר גאָט דעם האַר
צווישן די ביימער פון גאָרטן. 9 האָט גאָט דער האַר גערופן צו
דעם מענטשן, און האָט צו אים געזאָגט: ווּ ביסטו? 10 האָט ער
געענטפערט: איך האָב געהערט דײַן קָול אין גאָרטן, און איך
האָב מורא געהאַט, ווײַל איך בין נאַקעט, האָב איך מיך
באַהאַלטן. 11 האָט ער געזאָגט: ווער האָט דיר געזאָגט אַז דו
ביסט נאַקעט? האָסטו געגעסן פון דעם בוים וואָס איך האָב דיר
אָנגעזאָגט ניט צו עסן פון אים? 12 האָט דער מענטש געזאָגט: די
ווײַב וואָס דו האָסט מיר געגעבן, זי האָט מיר געגעבן פון דעם
בוים, און איך האָב געגעסן.
13 האָט גאָט דער האַר געזאָגט צו דער פרוי: וואָס האָסטו
דאָ געטאָן? האָט די פרוי געזאָגט: די שלאַנג האָט מיך אָנגערעדט,
און איך האָב געגעסן.
14 האָט גאָט דער האַר געזאָגט צו דער שלאַנג: ווײַל דו
האָסט דאָס געטאָן, זאָלסטו זײַן פאַרשאָלטן פון צווישן אַלע
בהמות, און פון צווישן אַלע חיות פון פעלד; אויף דײַן בויך
זאָלסטו גיין, און שטויב זאָלסטו עסן אַלע טעג פון דײַן לעבן.
15 און אַ פײַנטשאַפט וועל איך מאַכן צווישן דיר און צווישן דער

פרוי, און צווישן דיין זאָמען און צווישן איר זאָמען; ער וועט
דיך טרעפן אין קאָפּ, און דו וועסט אים טרעפן אין טריט.
16 צו דער פרוי האָט ער געזאָגט: מערן וועל איך מערן דיין
מאַטערניש און דיין טראָגווייעניש; מיט יסורים וועסטו געבערן
קינדער, און צו דיין מאַן וועט זיין דיין גלוסטונג, און ער וועט
געוועלטיקן איבער דיר.
17 און צו אָדָמען האָט ער געזאָגט: ווייל דו האָסט צוגעהערט
צו דעם קָול פון דיין ווייב, און געגעסן פון דעם בוים וואָס איך
האָב דיר אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט פון אים ניט עסן; זאָל
די ערד זיין פאַרשאָלטן פון דיינעטוועגן; מיט מאַטערניש זאָלסטו
זיך נערן פון איר אַלע טעג פון דיין לעבן. 18 און דערנער און
שטעכיק געוועקס זאָל זי דיר מאַכן שפּראָצן, און זאָלסט עסן
קרייטאַכץ פון פעלד. 19 מיט דעם שווייס פון דיין פּנים
זאָלסטו עסן ברויט, ביז דו קערסט זיך אום צו דער ערד; ווייל
פון איר ביסטו גענומען געוואָרן; וואָרום שטויב ביסטו, און צו
שטויב זאָלסטו זיך אומקערן.
20 און דער מענטש האָט גערופן דעם נאָמען פון זיין ווייב
חַוָה[א], ווייל זי איז געווען די מוטער פון אַלעם לעבעדיקן.
21 און גאָט דער האַר האָט געמאַכט פאַר אָדָמען און פאַר
זיין ווייב העמדלאַך פון פעל, און האָט זיי באַקליידט.
22 און גאָט דער האַר האָט געזאָגט: זע, דער מענטש איז
געוואָרן ווי איינער פון אונדז צו וויסן גוטס און שלעכטס, און
אַצונד קען ער נאָך אויסשטרעקן זיין האנט, און נעמען אויך
פון דעם בוים פון לעבן, און ער וועט עסן, און וועט לעבן
אייביק. 23 האָט גאָט דער האַר אים אַרויסגעשיקט פון דעם
גאָרטן פון עֵדֶן, צו באַאַרבעטן די ערד, וואָס ער איז פון דאָרטן
גענומען געוואָרן. 24 און ער האָט אַרויסגעטריבן דעם מענטשן;
און ער האָט אַריינגעזעצט אין מזרח פון דעם גאָרטן פון עֵדֶן

א לעבן.

די כרובים, און די פלאַמיקע שווערד וואָס דרייט זיך, צו היטן
דעם וועג צום בוים פון לעבן.

ד [1]און דער מענטש האָט דערקענט זיין ווייב חַוָהן, און זי איז
טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן קַיִנען, און זי האָט
געזאָגט: איך האָב געקריגן[א] אַ מאַן דורך גאָט. [2]און זי האָט
ווידער געבאָרן—זיין ברודער הֶבלען.
און הֶבל איז געווען אַ פּאַסטוך פון שאָף, און קַיִן איז געווען
אַן ערדאַרבעטער. [3]און עס איז געווען נאָך אַ פאַרלויף פון
טעג, האָט קַיִן געבראַכט פון דער פרוכט פון דער ערד אַ
קרבן צו גאָט. [4]און הֶבל, ער אויך האָט געבראַכט פון די
ערשטלינגען פון זיינע שאָף און פון זייערע פעטסטע. און גאָט
האָט זיך געקערט צו הֶבלען און צו זיין קרבן, [5]און צו קַיִנען
און צו זיין קרבן האָט ער זיך ניט געקערט. האָט קַיִנען זייער
געערגערט, און זיין פּנים איז אַראָפּגעפאַלן. [6]האָט גאָט געזאָגט
צו קַיִנען: פאַרוואָס פאַרדריסט דיך, און פאַרוואָס איז אַראָפּ־
געפאַלן דיין פּנים? [7]פאַרוואָר, אויב דו וועסט גוטס טאָן וועסטו
אויפגענומען ווערן, און אויב דו וועסט ניט גוטס טאָן, הויערט
די זינד ביי דער טיר; און צו דיר איז איר גלוסטונג, אָבער דו
קענסט געוועלטיקן איבער איר.
[8]האָט קַיִן גערעדט צו זיין ברודער הֶבלען. און עס איז
געווען, ווי זיי זיינען געווען אין פעלד, אַזוי איז קַיִן אויפ־
געשטאַנען קעגן זיין ברודער הֶבלען, און האָט אים געהרגעט.
[9]האָט גאָט געזאָגט צו קַיִנען: ווו איז דיין ברודער הֶבל?
האָט ער געזאָגט: איך ווייס ניט; בין איך דען דער שומר פון
מיין ברודער? [10]האָט ער געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? דער
קָול פון דיין ברודערס בלוט שרייט צו מיר פון דער ערד.
[11]און אַצונד, פאַרשאָלטן זאָלסטו זיין פון דער ערד וואָס האָט

[א] קָנִיתִי.

בראשית

PENTATEUCH
Copyright 1926
by
S. Bloomgarden
Transferred 1937
to
E. Bloomgarden Dworkin
FIRST PROPHETS, SECOND PROPHETS
AND THE WRITINGS
Copyright 1937
by
E. Bloomgarden Dworkin
International Copyright Pending
All rights reserved